

Koeficient determinace

základní definice jak pro centrované, tak pro necentrování veličiny

$$R^2 = \frac{SSR}{SST} = 1 - \frac{SSE}{SST}, \text{ kde}$$

SSR je regresní součet čtverců $SSR = \sum_{i=1}^n (\hat{y}_i - \bar{y})^2$

SST je celkový součet čtverců $SST = \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2$

SSE je reziduální součet čtverců $SSE = \sum_{i=1}^n (e_i)^2 = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y})^2$

přičemž $\bar{y} = \frac{\sum_{i=1}^n y_i}{n}$; $\bar{\hat{y}} = \frac{\left(\sum_{i=1}^n \hat{y}_i\right)}{n}$ a dále platí $\bar{y} = \bar{\hat{y}}$

Poznámka : u SSE není třeba odečítat nulový průměr, neboť víme, že $\sum_{i=1}^n e_i = 0$

Dále víme, že platí $y = \beta + \varepsilon$, resp. $\hat{y} = Xb = X(X'X)^{-1}X'y$ tj. $\hat{y} = M \cdot y$, kde $M = X(X'X)^{-1}X'$

Dále uvažujme centrované proměnné y^* a x_1^*, \dots, x_k^* , které jsou vyjádřeny jako odchylky od svých průměrů $xy_i^* = y_i - \bar{y}$; $x_{ij}^* = x_{ij} - \bar{x}_j$ $j = 1, \dots, k$:

Vyjádříme-li SSE výrazem $(y^* - X^*b)'(y^* - X^*b) = e'e$, pak platí

$$R^2 = 1 - \frac{SSE}{SST} = \frac{y^{*\prime}y^* - (y^* - X^*b)'(y^* - X^*b)}{y^{*\prime}y^*} =$$

$$= \frac{y^{*\prime}y^* - y^{*\prime}y^* + b'X^{*\prime}y^*}{y^{*\prime}y^*} = \frac{b'X^{*\prime}y^*}{y^{*\prime}y^*} = \frac{(X^*b)'y^*}{y^{*\prime}y^*}$$

protože (a) $e'e = (y - Xb)'(y - Xb) = y'y - b'X'y - y'Xb + b'X'Xb$

a dále (b)

$$e'X = (y - Xb)'X = y'X - b'X'X = y'X - [(X'X)^{-1}X'y]'X'X = y'X - y'X(X'X)^{-1}X'X = 0$$

Poznámka : vztahy (a) a (b) platí jak pro centrované, tak pro necentrování veličiny ..

Ověření vztahu SST=SSE+SSR obecně pro necentrovány veličiny

$$\text{SST} = \sum_1^T (y_i - \bar{y})^2 = \sum_1^T y_i^2 - 2 \sum_1^T y_i \cdot \bar{y} + T \cdot \bar{y}^2 = \sum_1^T y_i^2 - T \bar{y}^2$$

$$\text{SSE} = \sum_1^T (y_i - \hat{y}_i)^2 = \sum_1^T y_i^2 - 2 \sum_1^T y_i \hat{y}_i + \sum_1^T \hat{y}_i^2$$

$$\text{SSR} = \sum_1^T (\hat{y}_i - \bar{\hat{y}})^2 = \sum_1^T \hat{y}_i^2 - 2 \sum_1^T \hat{y}_i \bar{\hat{y}} + T \cdot \bar{\hat{y}}^2$$

$$\text{SSE} + \text{SSR} =$$

$$= \sum_1^T (y_i - \hat{y}_i)^2 + \sum_1^T (\hat{y}_i - \bar{\hat{y}})^2 = \sum_1^T y_i^2 - 2 \sum_1^T y_i \hat{y}_i + \sum_1^T \hat{y}_i^2 + \sum_1^T \hat{y}_i^2 - 2 \sum_1^T \hat{y}_i \bar{\hat{y}} + T \cdot \bar{\hat{y}}^2 =$$

$$= \sum_1^T y_i^2 - T \cdot \bar{\hat{y}}^2 \quad (= \text{SST}), \text{ neboť}$$

$$- 2 \sum_1^T y_i \hat{y}_i + \sum_1^T \hat{y}_i^2 + \sum_1^T \hat{y}_i^2 = - 2 \sum_1^T y_i \hat{y}_i + 2 \sum_1^T \hat{y}_i^2 = 0 \quad , \text{ protože}$$

$$\sum_1^T y_i \hat{y}_i = \sum_1^T (\hat{y}_i + \hat{u}_i) \cdot \hat{y}_i = \sum_1^T \hat{y}_i^2 + \sum_1^T \hat{u}_i \hat{y}_i = \sum_1^T \hat{y}_i^2 \quad \text{a dále}$$

$$\bar{y} = \frac{\sum_1^T y_i}{T} = \frac{\sum_1^T (\hat{y}_i + \hat{u}_i)}{T} = \frac{\sum_1^T \hat{y}_i}{T} + \frac{\sum_1^T \hat{u}_i}{T} = \bar{\hat{y}}$$